

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:

1.Pf.20.259/2025/6.

A felperes:

felperes

felperes címe

A felperes képviselője:

Dr. Páricsi Viktor ügyvéd

ügyvéd címe

Az alperes:

LMP- Magyarország Zöld Pártja

1136 Budapest, Hegedűs Gyula utca 36. fszt. 5.

Az alperes képviselője:

Dr. Tóth Renáta Hanna ügyvéd

ügyvéd címe

A per tárgya:

jóhírnév megsértésének megállapítása

Az elsőfokú bíróság:

Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

26.P.21.905/2024/11.

A fellebbezést benyújtó fél:

felperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 60.000 (hatvanezer) forint másodfokú perköltséget és az államnak 96.000 (kilencvenhatezer) forint fellebbezési illetéket.

Az illeték megfizetése e határozat meghozatalának napjától számított 60. napon esedékes.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperes egyik, önálló cégjegyzésre jogosult ügyvezetője egyéb érdekelt1.

[2] Az alperes a 2024. évi önkormányzati választások kampányának idején, 2024. június 2-án „települési valóság - választási kiadvány 2024. május” megnevezésű sajtóterméket jelentetett meg, amely „Visszajönnek a »szekusok« a települési városházára?” címmel cikket tartalmazott.

[3] Az írás a települést 2010 és 2019 évek között vezető fideszes polgármester, egyéb érdekelt² és egyéb érdekelt¹ kapcsolatát is érintette. egyéb érdekelt¹ről felemlítette, hogy a kétezres évek elején település²ről érkezett településre és a szintén erdélyi származású egyéb érdekelt² bizalmasa volt, ezért a települési egyéb érdekelt³ként emlegették. Ekkoriban szóbeszéd tárgya volt, hogy egyre több a román szó a települési városházán, egyre több erdélyi származású ember kap vezető állást az önkormányzatnál. A szerző ezzel kapcsolatban megemlítette, hogy a rossz nyelvek szerint a román titkosszolgálat, a Securitate akár be is épülhetett a települési Fideszbe. Ezt városi legendának nevezve a cikk azzal folytatódott, hogy egyéb érdekelt¹ről azt híresztelték, miszerint az exférje magas rangú beosztottja volt a román titkosszolgálatnak. Az írás felidézte, hogy a települési városházán ekkoriban azért uralkodott rossz hangulat, mert négyen is foglalkoztak azzal, hogy a dolgozók személyes Facebook-oldalait ellenőrizzék, egy esetben pedig egy portást kirúgtak, mert a városvezetésnek nem tetsző tartalmat lájkolt.

[4] A cikk a „Jól fialó Fidesz-barátság” alcím alatt adott hírt arról, hogy egyéb érdekelt¹ a felperes ügyvezetője, a felperes honlapján pedig településről számtalan referenciamunka található a 2010 és 2019 közötti időszakból. Így például a felperes végezte település⁴ kültéri bútorainak, település⁴ tér- és park világításának, a település³i Strandfürdő és a Barlangfürdő fém ruhafogasainak és fémállványainak, illetve a Bagolyvár utcabútorainak gyártását. A szerző ezzel kapcsolatosan megállapította, hogy a honlap is arról árulkodik, hogy a Fidesz-barátság 2019 után is hozott bőven a konyhára, igaz nem településen. Ezen túlmenően a cikk kitért arra, hogy a felperes ügyvezetője kapcsolatot ápol egyéb érdekelttel⁴ a Fidesz országgyűlési képviselőjével, egyéb érdekelttel⁵ és egyéb érdekelttel⁶ a KDNP önkormányzati képviselőjével. Az írás azzal zárult, nem kétséges mi vár településre, ha a Fidesz visszaveszi a várost. A cikk közepén a korábbi Román Szocialista Köztársaság címere és annak közepén egyéb érdekelt⁷ arcképe volt látható.

[5] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a 2024. június 2-án megjelent települési valóság című kiadványban valótlanul állította a felperes ügyvezetőjéről, egyéb érdekelt¹ről, hogy ő a egyéb érdekelt⁷-diktatúra Securitate szervezetének tagjaival állt kapcsolatban (első közlés), és ezzel megsértette a felperes jóhírnevét. Kérte annak megállapítását, hogy az alperes valótlanul állította, hogy egyéb érdekelt¹ politikai kapcsolatai a felperes számára kivételes gazdasági előnyt jelentettek és a felperes a gazdasági tevékenységében ezzel előnyökhöz jutott (második közlés). Kérelmeivel – az elsőfokú bíróság minősítése szerint – „valódi tárgyi keresethalmazatban” kérte az alperes eltiltását a jövőbeni jogsértésektől.

[6] Keresetét a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (1) bekezdés, a 2:43. § d) pont, és a 2:45. § (2) bekezdés rendelkezéseire alapította.

[7] Álláspontja szerint az első közlés nem egyetlen mondatban érhető tetten. A diktátor fényképét is megjelenítő régi román címer elhelyezése, az írás címe, más személyek tevékenységének a diktatúrával való összefüggésére utalások olyan burkolt tényállítást tartalmaznak, mintha a felperes ügyvezetője a Securitate tagjaival kapcsolatot ápolt volna. Ezért a felperes ügyvezetőjének jóhírnevét sértő közlés a felperes jóhírnevét is sérti; a felperes gazdasági tevékenységétől az ügyvezető személye nem választható el. A második közlést a felperesre vonatkozó valótlan tényállításnak tekintette.

[8] Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Jelentőséget tulajdonított annak, hogy a kérdéses kiadvány választási kampányidőszakban jelent meg, amikor a lehető legerősebben jönnek számításba a közügyek minél szabadabb vitája melletti érvek. Védekezése szerint a felperes ügyvezetőjére vonatkozó megállapítás (az exférje magasrangú beosztottja volt a román titkosszolgálatnak) nem azonosítható a

felperessel, a felperes jóhírnevének sérelmét nem eredményezheti. A második közlés nem tényállítás; az alperes következtetéseket vont le a felperes honlapján található referenciamunkák alapján.

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 60.000 forint perköltséget, valamint az államnak 72.000 forint kereseti illetéket.

[10] A Ptk. 2:45. § (1) bekezdése és a PK 12. számú állásfoglalás értelmezési szempontjai alapján azt vizsgálta, hogy az első közlés a felperesre vonatkozik-e. Megállapította, hogy a cikk lényegi mondanivalója a felperes ügyvezetőjét, az ő egyéb érdekelt²vel és a Fidesz akkori országgyűlési képviselőjével, egyéb érdekelttel⁴, továbbá más politikusokkal fennálló kapcsolatait érinti. A „Jól fialó Fidesz-barátság” alcím alatt a felperes gazdasági tevékenységével összefüggésben is nevesíti egyéb érdekelt¹t, mint a felperes ügyvezetőjét. Mindezek alapján arra következtetett, hogy a felperes gazdasági kapcsolataival, teljesítményével összefüggésben az ügyvezető politikai kapcsolataira vonatkozó közlés ilyen kontextusban a felperest, mint gazdasági társaságot is érinti. Ezért a PK 13. számú állásfoglalás I. pontjának figyelembevételével a felperes keresetösségi jogát megállapította.

[11] Az első közlés tekintetében előterjesztett keresetet azért találta alaptalannak, mert az alperes cikke nem tartalmazott olyan tényállítást, hogy a felperes ügyvezetője a egyéb érdekelt⁷-diktatúra Securitate szervezetének tagjaival állt kapcsolatban. A „Miről álmódott egyéb érdekelt⁸?” alcím alatt a felperes ügyvezetőjéről az a tényállítás szerepel, hogy az exférje magas rangú beosztottja volt a román titkosszolgálatnak. A felperes azonban nem ezt a közlést sérelmezte, ennek valótlanosságát nem állította. Az írás egészének mondanivalója – a keresetben foglaltakkal ellentétben – az, hogy település számára nem jelentene előnyt, ha az önkormányzati választásokat a Fidesz nyerné meg a városban, mert az az általuk támogatott személyek visszatérését jelentené, amit a szerző a román titkosszolgálati módszerek alkalmazásához hasonlított. Ez a tartalom azonban tényállításként nem értékelhető; az a politikai kampány során megengedhető véleménynyilvánítás.

[12] Az elsőfokú bíróság a második közlést sem tekintette tényállításnak. Az alperes a „Jól fialó Fidesz-barátság” alcímben a felperes honlapján megtalálható referenciamunkák alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperes ügyvezetőjének egyéb érdekelt²vel fennálló személyes barátsága hozott a cég számára megrendeléseket településen és környékén 2010 és 2019 között. Ez a következtetés az alperes arra vonatkozó véleményét és értékelését tükrözi, hogy a felperes ügyvezetőjének politikai kapcsolatain keresztül a felperes gazdaságilag előnyös helyzetbe került a kérdéses időszakban.

[13] Mindezek alapján a jóhírnévsértés Ptk. 2:45. § (2) bekezdésében meghatározott tényállási elemeinek hiányában utasította el a keresetet. A perköltség tárgyában a felperes pervesztességére figyelemmel határozott a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése szerint. Az alperes jogi képviselőjével felmerült perköltség összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján számította. A pertárgy értékét a keresethalmazatra tekintettel a Pp. 21. § (5) bekezdése, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdés b) pontja, 42. § (1) bekezdés a) pontja értelmében határozta meg.

[14] Az ítélet ellen a felperes fellebbezett. Fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette az felperes jóhírnevét a 2024. június 2-án megjelent települési Valóság című kiadványban, amikor a felperest és ügyvezetőjét érintően valótlanul állította azt, hogy kapcsolatban állnak a egyéb érdekelt⁷-diktatúra szekusaival, akik visszatérnek a települési városházára; továbbá azt is valótlanul állította, hogy 2010 és 2019 között, majd 2019 után is a jól fialó Fidesz barátság

bőven hozott a konyhára. Kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől és marasztalását a perköltségben.

[15] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontjában jelölte meg.

[16] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az első közlés vonatkozásában nem értékelte a szöveg teljes kontextusát, így többek között a román címer ábrázolását egyéb érdekelt⁷ portréjával.

[17] A második közlés téves következtetést tartalmaz, mert a felperesnek számtalan egyéb, a Fidesszel össze nem köthető megrendelése volt 2010-2019, majd az ezt követő időszakban is. A kijelentés tényekben, valótlan tényállításokban megnyilvánuló következtetés, mert a felperes megrendeléseinek nagyrésze semmiféle kapcsolatba nem hozható a Fidesszel.

[18] Jelentőséget tulajdonított az elsőfokú tárgyaláson 8/F/1. számon csatolt igazolásnak, amit a Securitate archívumait tanulmányozó nemzeti tanács állított ki a felperes ügyvezetőjének kérésére. Ez az irat igazolja, hogy a felperes ügyvezetőjét nem azonosították a Securitatével kapcsolatban álló személyként. A tényállás azonban erre vonatkozó megállapítást nem tartalmaz, hiányos, az elsőfokú bíróság jogi következtetései tévesek.

[19] Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a PK 12. számú állásfoglalás értelmezési szempontjait csak a keresetösségi jog megállapítása során vette figyelembe, a további indoklás körében azonban nem vizsgálta összefüggéseiben a cikk tartalmát. Vitatta, hogy a felperes ügyvezetőjének korábbi férjét érintő, a Securitatével fennálló kapcsolatra vonatkozó kijelentést ne sérelmezte volna; az eljárásban mindvégig a teljes szöveg figyelembevételét kérte. A cikkben bekarikázva szerepel a felperes ügyvezetőjének fényképe; az ábrázolás a címmel, a városházára visszatérő szekusokkal azonosítja őt.

[20] Az elsőfokú bíróság az írás mondanivalóját is tévesen határozta meg. A cikk lényege az, hogy ha a Fidesz nyeri meg a választásokat, akkor a romániai (erdélyi) szekusoknak titulált személyek – akik a Securitatével állnak kapcsolatban – visszatérnek a települési városházára. A szerző egyértelműen a felperest és annak erdélyi származású ügyvezetőjét vette célba és azonosította a városházára visszatérő szekusokkal.

[21] A felperes és ügyvezetője nem közszereplő, nincs fokozott tűrés kötelezettsége. A felperesnek és ügyvezetőjének nem volt köze a politikai kampányhoz; erdélyi származása miatt ezek a vádak súlyosan sértőek.

[22] Téves a kijelentések véleménynyilvánításként értékelése is, mert a cikk alapján egyértelmű, hogy kik azok a szekusok, akik visszatérnek a települési városházára; a felperes és az ügyvezetője (a települési egyéb érdekelt³). Ez a közlés valótlan ténymegállapítás. Az írás részleteiben és egészében (összefüggéseiben) sem felel meg a valóságnak, amikor a szekusokkal azonosítja a felperest, illetve a szekusokkal kapcsolatban állónak értékeli őket.

[23] A tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolása során kérte az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) AB határozata szempontjainak figyelembevételét. Az adott ügyben nincs közhatalmat gyakorló személy, a felperes és ügyvezetője nem közszereplő, nincs fokozott tűrés kötelezettsége a negatív értékítélettel szemben.

[24] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására és a felperes másodfokú perköltségben marasztalására irányult.

[25] Álláspontja szerint az első közlés tekintetében a felperes keresetösségi joga nem áll fenn. A kijelentések nem alkalmasak a felperes jóhírnevének megsértésére, mert azok véleményt fogalmaznak meg. Az elsőfokú bíróság valamennyi közlést teljes terjedelmében és

összefüggésében vizsgálta, a jogi következtetéseit pedig ennek alapján, helyesen vonta le. Jelentőséget tulajdonított annak, hogy a kiadvány politikai kampányidőszakban készült.

[26] Vitatta a tényállás hiányosságaira vonatkozó érveket; az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásának [10] bekezdésében értékelte a felperes által 8/F/1. számon csatolt igazolását.

[27] A cikk a kifogásolt szövegrészek szó szerinti és összefüggésekben történő értelmezése szerint sem tartalmaz a felperesre nézve sértő megjegyzést. A román titkosszolgálatra történő utalás egyetlen bekezdésében lelhető fel; az nem a felperesre, hanem természetes személy ügyvezetőjének egykori férjére vonatkozik.

[28] A második közlés nem sértő tényállítás, hanem vélemény, amelynek alapjául a felperes által közzétett referencialista szolgált. Az alperes nem állította, hogy a felperes kizárólag egy természetes vagy jogi személytől kap megrendeléseket, és nem tett sértő tényállítást a felperes által elvégzett munkálatokat illetően. Az elsőfokú eljárásban a felperes maga is elismerte, hogy megrendelői között önkormányzatok is szerepelnek. Ezért olyan gazdasági szereplőnek tekintendő, amely fokozottabb mértékben köteles tűrni a véleményeket.

[29] A fellebbezés alaptalan.

[30] Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése [Pp. 358. § (5) bekezdés], ezért azt a másodfokú felülbírálat teljes terjedelmében érintette a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között [Pp. 370. § (1) bekezdés]. Az ítéltábla a jogorvoslati kérelmet a Pp. 376. § (1) bekezdése értelmében tárgyaláson kívüli eljárásban bírálta el.

[31] Fellebbezésében a felperes arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság téves jogértelmezés eredményeként tekintette a sérelmezett közléseket jogszerű véleménynyilvánításoknak, holott azok valótlan és sértő tartalmú tényállítások voltak. Az ítéltábla ezen érvelés mentén végezte el az érdemi döntés Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálatát.

[32] A jogvita alapjainak tisztázása körében elengedhetetlen volt annak vizsgálata, hogy a cikk közügyet tárgyalt-e, mert ennek alapján dönthető el, hogy a közlés a szólásszabadság által nyújtott magasabb szintű védelmet élvez vagy sem. A bíróságok alkotmányos kötelezettsége, hogy a perbelihez hasonló ügyekben a szólásszabadság korlátozására irányadó alkotmányos szempontok és az azokat kibontó alkotmánybírói határozatok figyelembevételével járjanak el, ennek során figyelemmel kell lenni a releváns alkotmányossági szempontokra {az Alkotmánybíróság 3/2015. (II. 2.) AB határozata, Indokolás [20]}.

[33] A közügyek megvitatása körében elhangzó véleménynyilvánítás és a rá vonatkozó védelem fókuszában elsődlegesen nem a szólással érintett személyek státusza áll, hanem az, hogy a megszólaló valamely társadalmi, politikai kérdésben fejtette ki nézeteit. A közéleti véleménynyilvánításra vonatkozó alkotmányos szempontok eszerint egyfelől tágabb körben lehetnek irányadók, mint a közhatalom gyakorlóit vagy a hivatásszerűen közszereplést vállalókat érintő vélemények köre, másfelől viszont nem állítható, hogy a közéleti szereplőket érintő bármely – köztük a közügyekkel semmilyen kapcsolatban nem álló – közlést e szempontok szerint kell megítélni {7/2014. (III.7.) AB határozat, Indokolás [47]}.

[34] A 14/2017. (VI. 30.) AB határozat indokolásának [27] bekezdésében foglaltak szerint a közéleti kérdések köre szélesebb a szűk értelemben vett politikai szólásnál, vagy a közhatalom birtokosainak tevékenységénél. Bár valamennyi közéleti párbeszéd igényt tarthat a közéleti vitákat és a közügyek vitatását megillető alapjogi védelemre, ez az alapjogi védelem azonban más-más alkotmányjogi mércén keresztül érvényesül és így eltérő terjedelmű.

[35] Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően korábbi döntésében olyan mércét alakított ki, amely szerint egy-egy vélemény-kifejezés közéleti jellegének megítéléséhez „a közlés megjelenésének módját, körülményeit és a vélemény tárgyát, kontextusát szükséges figyelembe venni. Így a közlést érintően vizsgálni kell a médium típusát, a közlés apropóját adó eseményt, illetve az arra érkező reakciókat és az adott közlésnek ebben a folyamatban játszott szerepét. További szempontként szükséges értékelni a kijelentés tartalmát, stílusát, illetve a közlés aktualitását, valamint célját” {13/2014. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [39]}.

[36] Az ítélkezési gyakorlat szerint a közéleti vitákban, közpénz felhasználása kapcsán a véleménynyilvánítás lehetősége, függetlenül a kifejtett vélemény érték- és igazságtartalmától fokozott jogi védelmet élvez (a Kúria Pfv.20502/2021/5. számú határozata).

[37] A felperes gazdálkodó szervezetként nem tartozik a Ptk. 2:44. §-a szerinti közéleti szereplők körébe. Személye azonban a gazdasági életben való részvétele, ezen belül a nem vitatottan közpénzt, a helyi közösségi beruházásokat (település4 kültéri bútorai, tér- és parkvilágítása, település3i Strandfürdő és a Barlangfürdő fém eszközei, Bagolyvár utcabútorai) érintő tevékenysége miatt közérdeklődésre tarthat számot. Ezért az ilyen közügyeket érintő témákban tűrési kötelezettségének határai tágabbak. A felperest – a 7/2014. (III. 7.) és a 13/2014. (IV. 18.) AB határozatban foglaltak alapján – a közügyekre vonatkozó véleménynyilvánítási szabadság kiemelt védelmére tekintettel az ilyen témájú közügyben kifejtett vélemények, kijelentések, a gazdasági tevékenységét érintő megnyilvánulások esetén fokozottabb tűrési kötelezettség terheli.

[38] Jelentőséget tulajdonított az ítélőtábla annak is, hogy a kifogásolt cikket tartalmazó sajtótermék nem a megszokott sajtóanyagokat tartalmazza, hanem választási kiadvány; a perbeli írás ezek között, a 2024. évi önkormányzati választás kampányidőszakában jelent meg.

[39] Az Alkotmánybíróság határozatai alapján kialakult ítélkezési gyakorlat szerint a választási kampányok körében megfogalmazott kijelentések „értékelése és minősítése” szempontjából figyelembe veendő szempontok mérlegelése során értékelni kell a választási kampány felfokozott helyzetét és az eset összes körülményét, és arra kell tekintettel lenni, hogy a jelöltek egymás programját és alkalmasságát minél szabadabban kritizálhassák. A politikai vitának a választási kampány során különösen is felfokozott légkörében a tényállítások meghatározása nem történhet önmagában a bizonyíthatósági teszt köznap értelemben vett automatikus alkalmazásával, azaz nem szorítkozhat a kizárólag a vizsgált kijelentés szó szerinti tartalmának értékelésére {3107/2018. (IV. 9.) AB határozat; Indokolás, [27]-[29]}.

[40] Ha az egymásra tett kijelentések közvetlenül a közéleti szereplők politikai tevékenységére, programjára vagy közéleti hitelességére, alkalmasságára vonatkoznak, akkor – még ha állító módon fogalmazták is meg – vélelmezhető a közlés véleményként való értelmeződése. Szintén védelem alá tartozhat a kritika túlzó, meghökkentő megfogalmazása akkor is, ha a túlzás esetleg ténybeli kérdést is érint {3107/2018. (IV. 9.) AB határozat, Indokolás [29]}” [hivatkozva: a Kúria Pfv.20251/2021/4., Pfv.20070/2021/4. számú ítélete].

[41] Az Alkotmánybíróság idézett szempontjai ugyan a politikusok egymás közötti diskurzusában megjelenő kijelentésekre vonatkoznak, az ügy körülményei azonban indokoltá teszik, hogy az ismertetett szempontok érvényesülését a bíróság megfontolja. Az alperes országosan ismert politikai párt, a sérelmezett kijelentések kampányidőszakban, a választókat megszólító kiadványban szerepelnek. A cikk kifejezetten véleményformáló célú megszólalás, amely a politikai szereplő véleményét tükrözik a vele szembenálló politikai párt gazdasági befolyásáról, a szerződéses viszonyrendszer éles kritikával illetéséről.

[42] Az alkotmánybírósági iránymutatás szerint a politikai viták keretében megfogalmazott tényállítások meghatározása nem történhet önmagában a bizonyíthatósági teszt köznap értelemben vett automatikus alkalmazásával, azaz nem szorítkozhat kizárólag a vizsgált kijelentés szó szerinti tartalmának értékelésére. A közügyek intenzív vitájában résztvevők jogi felelősségre vonásához nem elegendő annak kimutatása, hogy a vizsgált megszólalás bizonyos elemei ténylegesen, objektív módon cáfolhatók. A vitatott kijelentés értékelését arra is figyelemmel kell elvégezni, hogy a kijelentés milyen valódi jelentést hordoz a választópolgárok számára. Ennek az értékelésnek a szemléletét az határozza meg, hogy a közügyek demokratikus vitája során a vita érintettjei a politikai történéseket a maguk összefüggéseiben értelmező polgárok, akik tisztában vannak a pártpolitikai véleménynyilvánítások figyelemfelkeltésre és túlzásokra hajlamos jellemzőivel {3111/2022. (III. 23.) AB határozat, Indokolás [32]}”, [hivatkozva: a Kúria Pfv.20643/2023/7. számú ítélete].

[43] A közlés jelentéstartalmát tehát a választópolgárok szemszögéből kell meghatározni, akikkel kapcsolatban feltételezni kell, hogy a közügyek demokratikus vitája során – mint a vita érintettjei – a politikai történéseket a maguk összefüggéseiben értelmezik, tisztában vannak a pártpolitikai véleménynyilvánítások figyelemfelkeltésre és túlzásokra hajlamos jellemzőivel {3107/2018. (IV. 9.) AB határozat, Indokolás [28], 3240/2019. (X. 17.) AB határozat, Indokolás [29]}.

[44] A fenti szempontrendszer alkalmazásával a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság keresetet elutasító ítéleti döntésével, azonban részben eltérő indokok alapján.

[45] A Ptk. 2:45. § (2) bekezdése értelmében a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel. A személyiségi jogokat csak személyesen lehet érvényesíteni a Ptk. 2:54. § (1) bekezdése alapján. A következetes és egyértelmű bírói gyakorlat szerint mindenki csak a saját személyét közvetlenül érintő kitételek kapcsán érvényesíthet igényt; a személyiség védelmet kérő részéről tehát minden esetben személyes és közvetlen érintettség van szükség.

[46] A Kúria számos határozatában (Kúria Pfv.20027/2021/6. számú ítélete) megerősített PK 13. számú állásfoglalás értelmében az igényérvényesítés joga azt illeti meg, akinek személyiségi jogait megsértették, elsősorban azt, akit a (sajtó)közleményben név szerint megjelöltek. Azonban valakinek a személyére más módon, nevének megjelölése nélkül is lehet utalni, ezért sajtó-helyreigazítást az is követelhet, akit név szerint nem jelöltek meg, de a közlés a személyére vonatkozik, őt érinti, feltéve, hogy a sajtóközlemény tartalmából felismerhető.

[47] A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint az első közlés tekintetében a felperes perbeli legitimációja hiányzik. A felperes csak a saját személyére vonatkozó kijelentés jogsértő jellegének megállapítását kérheti; a egyéb érdekeltre vonatkozó állítás tekintetében jogvédelmet nem kérhet. Ezért a jogorvoslati kérelmében kiemelt, az elsőfokú eljárásban 8/F/1. számon csatolt okiratnak jelentősége nem volt.

[48] Az eljárás irataiból megállapíthatóan a felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy jóhírnevét annak valótlan állításával sértette meg az alperes, hogy ügyvezetője, egyéb érdekelt a egyéb érdekelt7-diktatúra Securitate szervezetének tagjaival állt kapcsolatban. Ilyen állítást az írás azonban nem tartalmaz; a „Miről álmódott egyéb érdekelt8?” alcím az ügyvezető „exférje magas rangú beosztottja volt a román titkosszolgálatnak” fordulatot szerepelteti.

[49] A felperes titkosszolgálati való kapcsolatára a cikk nem utal; egy gazdálkodó szervezet „ügynök”, „beosztott” státuszúként nem minősíthető; a Securitate települési

Fideszbe „beépülésével” nem hozható összefüggésbe. A felperes létesítő okiratának keltére figyelemmel (2013. június 14.) a több évtizeddel korábban megszűnt államforma, hatalmi rend titkosszolgálati szervezetéhez kapcsolódása sem értelmezhető. Ezért az általános közfelfogás alapján, a cikknek a szöveg összefüggéseit, a kifejezések valós tartalmát értékelő vizsgálatával sem tulajdonítható a felperes cég titkosszolgálati érintettségére utaló jelentéstartalom.

[50] A keresetösségi jogot nem alapozza meg önmagában az, hogy a cikk tartalma egyértelműen és név szerint is érinti a felperest. A perbeli legitimáció vizsgálata során annak van jelentősége, hogy a kifogásolt közlés a felperes személyét érintően fogalmazza-e meg a sérelmezett mondanivalót, az ő cselekvőségét írja-e le. Az ítélkezési gyakorlat szerint a konkrét személyt érintő kitétel nem vezethet automatikusan az olyan szervezet érintettségéhez, amelynek e személy tagja. A perbeli legitimációhoz az szükséges, hogy a sajtóközlemény – az egész cikket figyelembe véve – a felperes megítélését kifejezetten, közvetlenül is érintse.

[51] Az adott ügyben vizsgálandó első közlés nem a felperesre, hanem ügyvezetőjének korábbi házastársára vonatkozik. A szerző nem az ügyvezetőnek a felperes gazdálkodását, tevékenységi körét, képviselétét érintő cselekvőségét írta le, hanem egykori személyi, magánéleti viszonyával kapcsolatos kijelentést tett. Az átlagolvasó a cikk teljes tartalma, az abba illesztett fotó alapján is kizárólag a felperes ügyvezetőjére vonatkoztatható jelentéstartalomként azonosítja a korábbi román titkosszolgálatra utalást; a felperes üzletszerű gazdasági tevékenységével összefüggésben egyéb érdekeltl magánéleti viszonyainak jelentősége nincs.

[52] A jóhírnév megsértésének megállapítása iránti követelés elbírálásánál a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is (a Kúria Pfv.20685/2021/4., Pfv.20619/2021/4., Pfv.21483/2021/5. számú határozatai). Az egész cikk összefüggéseit értékelve tehát a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy mi jut el az átlagosan tájékozott olvasóhoz a sérelmezett kijelentés útján.

[53] A második közlés tekintetében a Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság jogi következtetéseivel. A szerző a cikk „Jól fialó Fidesz-barátság” alcímében foglalkozott a felperes tevékenységével. A cég korábbi megrendelése és az írásnak az ügyvezető kapcsolatrendszerére vonatkozó megállapításai alapján csekély ténybeli alappal rendelkező újságírói következtetésként értelmezhető a sérelmezett kijelentés. Az önkormányzati választás kampány időszakában a korábbi városvezetéshez kötődő, az egykori polgármester „bizalmi embereként” definiált ügyvezető cégének prosperitása, az elnyert megrendelések politikai kapcsolatokhoz rendelése olyan újságírói eszköz, amellyel a szerző a Fidesz jelöltekkel szembeni kritikát fogalmaz meg. Az egykori városvezetés visszatérésével, a korábbi helytelen, a politikai és magánéleti kapcsolatokat előtérbe helyező ismételt működés kilátásba helyezésével a Fideszes képviselőjelöltek alkalmasságát kérdőjelezi meg és tesz kísérletet a választás kimenetelének befolyásolására.

[54] A sérelmezett közlésnek – azt a közügyek vitája körében értékelve – észszerűen tulajdonítható olyan jelentés, ami alapján azt a választók a Fideszes jelöltek, az egykori városvezetés alkalmasságára vonatkozó politikai véleményként értelmezik. Ekként – az Alkotmánybíróság következetes gyakorlatára is tekintettel – a kijelentés véleményként minősítése elsődleges; az értékelés helyessége pedig a perben nem vizsgálható (a Kúria Pfv.20813/2020/5., Pfv.20814/2020/5. számú ítéletei).

[55] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[56] Az ítélezési gyakorlat szerint az egy személyiségi jogsértésből eredő szankciók alkalmazására vonatkozó kérelmeket egy keresetnek kell tekinteni. A Kúria döntései (Pfv.20016/2021/5., Pfv.20282/2021/5.) értelmében a jogsértés esetén alkalmazható szankciók nem alkotnak tárgyi keresethalmazatot, hanem a kereset önállóan is elbírálható egyes részeinek minősülnek. Ezért a jogsértés megállapítását, a további jogsértéstől eltiltást – az elsőfokú ítélet indokolásának [5] bekezdésében írtakkal ellentétben – egy-egy keresetnek kellett tekinteni mindkét jogsértőnek állított közlés tekintetében. A valódi tárgyi keresethalmazat tehát a két sérelmezett kijelentésre figyelemmel állt fenn.

[57] A másodfokú bíróság fellebbezett értéként – a sérelmezett két közlésre tekintettel – 2 x 600.000 forintot vett figyelembe az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja alapján.

[58] A fellebbezés eredménytelen, az alperes a másodfokú eljárásban is pernyertes. Erre figyelemmel az ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest az alperes másodfokú perköltségének megfizetésére. Az alperes az ügyvédi munkadíj összegére vonatkozó igényét vonta a perköltség körébe, annak meghatározására az általa felszámítottakkal egyezően, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja és (4) bekezdése alapján került sor.

[59] A fellebbezési illeték megfizetésére a másodfokú bíróság ugyancsak a felperest kötelezte a Pp. 101. § (1) bekezdése, a 102. § (1) bekezdése, a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján, az Itv. 46. § (1) bekezdése szerint.

[60] Az egyes adótörvények módosításáról szóló 2022. évi XLV. törvény 70. §-ával megállapított Itv. 78. §-ának (4) bekezdése alapján a fizetendő illeték a bírósági határozat jogerőre emelkedésétől – a jelen esetben az ítéltáblai határozat meghozatalának napjától – számított 60. napon esedékes. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételei számlájának száma 10032000-01070044-09060018.

[61] A másodfokú bíróság tájékoztatja a felperest, hogy az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni. Amennyiben az illeték megfizetésére történő felhívásnak a megjelölt határidőben önként nem tesz eleget, az illeték behajtására és megfizetésére az Itv. és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

Budapest, 2025. július 1.

Dr. Kovács Helga s.k.
a tanács elnöke

Dr. Stecbauer Anita s.k.
előadó bíró

Dr. Kovács Éva s.k.
bíró

